

Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Просветна инспекција за високо образовање

Захумска 14, 11000 Београд

УМ П 614 а-332/ho

ПРЕДМЕТ: Пријава за одржавање испита из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света 18.09.2019. године од стране предметног наставника ванредног професора др Ирене Љубомировић противно одредби члана 19 став 1 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета Универзитета у Нишу и пријава на одлуку декана Филозофског факултета Универзитета у Нишу редовног професора др Наталије Јовановић донету 23.09.2019. године противно одредби члана 26 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета Универзитета у Нишу, донете по приговору студента основних академских студија историје Лазара Вукадиновића поднетог 19.09.2019. године декану Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Поштовани,

Дана 18.09.2019. године у слушаоници 305 Филозофског факултета Универзитета у Нишу са почетком у 10 часова ванредни професор др Ирена Љубомировић, предметни наставник за предмете Историја старог Рима, Историја старе Грчке и хеленистичког света и Историја старог Истока, одржала је испит из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света. Наведени предметни наставник испит је одржала у усменој форми, што је у директној супротности са одредбом члана 19 став 1 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета Универзитета у Нишу који гласи: „Испити могу бити теоријски и практични, а полагају се у складу са студијским програмом само у писаној форми, само усмено или у писаној форми и усмено“ (види Прилог бр. 1).

Сви докази и други прилози прикључени овој пријави, уврштени су у попис писмена и достављени Просветној инспекцији и представљају саставни део ове пријаве.

Ванредни професор Љубомировић је у слушаоницу 305 стигла у термину назначеном за одржавање испита и након прозивке присутним студентима саопштила да ће због малог броја студената испит бити одржан усмено, не марећи при том да крши облик испитивања предвиђен силабусом предмета што је и небројено пута раније чинила за све предмете из којих држи испите. Наравно, испит није ни могла одржати у

писаној форми јер је наведени предметни наставник уједно и управник Департмана за историју и управо тог дана је за 11 часова заказала седницу Већа департмана у истом простору у коме је заказан и испит, те не би имала времена да чека 1 сат и 30 минута колико је за писмени испит давала студентима да израде писане одговоре у ретким роковима у којима је поштовала предвиђени облик одржавања испита.

Увидом у силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* по програму основних академских студија историје акредитованом 2008. године, по коме подносилац пријаве студира на Филозофском факултету у Нишу, јасно и недвосмислено се може видети да је са 60 поена предвиђено само и искључиво писмено полагање испита из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* (види Прилог бр. 2).

Подносилац пријаве је са скупине понуђених квитица извукао квитицу са следећим питањима: 1) Логографи 2) Опсада Сиракузе 3) Александрово освајање Мале Азије. Подносилац пријаве је приликом одговарања (усменог) на питање „Логографи“, које предметни наставник Љубомировић води као „извор“, што оно никако не може бити с обзиром да је литература из које се наведено питање припрема монографија аутора М. Н. Ђурића, *Историја хеленске књижевности*, Београд 2003, дакле монографија савременог датума, а не изворни текст под којим се у историјској науци подразумева оригинални текст настао у одређеном временском периоду у прошлости који даје податке о одређеним историјским појавама и процесима и који није критички обрађен, што монографија савременог датума свакако јесте, навео основне карактеристике, када су логографи стварали, како нису имали критички осврт на материју, наглашена је подела на старије и млађе логографе, набројани су неки од логографа и њихова дела итд. Предметни наставник Љубомировић подносиоцу пријаве није допустила да пређе на наредно питање већ је тражила да набраја логографе, да говори о њиховим биографијама и њиховим делима. Увидом у силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* подносилац пријаве након испита утврдио је да се биографије логографа налазе на странама 376–388. монографије аутора М. Н. Ђурића које нису предвиђене силабусом предмета, те да и није био дужан да говори о њиховим биографијама, јер су силабусом предмета за наведено питање предвиђене стране 374–376. где се о логографима дају само општи подаци, никако њихове биографије на чему је предметни наставник Љубомировић инсистирала.

Након увида у силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* подносилац пријаве одлучио је да искористи право које му даје члан 26 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета у Нишу који гласи:

„Студент има право приговора на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета, Статутом Факултета и овим Правилником.

Приговор се подноси декану у року од 36 часова од добијања оцене.

Декан разматра приговор студента и доноси одговарајућу одлуку у року од 24 часа од пријема приговора.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред комисијом у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана.“ (види **Прилог бр. 3**)

У наредним редовима показатељемо колико је манипулација овим чланом Правилника учињено од стране декана проф. др Наталије Јовановић и ванредног професора др Ирене Љубомировић, а све у циљу да подносиоцу ове пријаве буде нанета непоправљива штета.

Подносилац ове пријаве, студент Лазар Вукадиновић, у року превиђеном чланом 26 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту поднео је декану Филозофског факултета проф. др Наталији Јовановић 19. септембра 2019. године, мање од 24 часа од одржавања испита из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* документ насловљен „Приговор на ток испита из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света одржан 18. септембра 2019. године“ (види **Прилог бр. 4**). У приговору је од декана затражено да у складу са чланом 26 Правилника омогући поновно приступање полагању испита из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* због одржавања истог дана 18. септембра 2019. године противно одредбама члана 19 став 1 Правилника и наведени су горе описани разлози за подношење приговора. Подносилац приговора је нагласио и да са проф. др Иреном Љубомировић одбија „сваку даљу комуникацију због неетичког и селективног приступа појединим студентима“ јер је наведена професорка „једном студенту чак променила једно од испитних питања што је противно свим моралним и етичким критеријумима“ док је подносилац приговора „добрио пркосно махање главом и нељубазно бацање мог индекса по столу и објашњења филозофске природе“. Наведено је у тексту приговора да отац подносиоца приговора „можда није редовни професор Правног факултета у Нишу“ и да је подносилац приговора „можда и „недостојан“ да

има истоветни третман као студент коме је промењено испитно питање, што нити желим нити сам тражио“, али је подносилац приговора истакао да је и његов отац „пристојан и достојанствен човек који своме сину плаћа студије из својих врло оскудних прихода“ и да подносилац приговора свог оца не жели да доводи „у непријатне ситуације и трошкове“. Наглашавамо да је о овој ситуацији са променом испитног питања студенту Војину Ранђеловићу чији је отац редовни професор Правног факултета у Нишу у приговору само толико наведено и да студент Ранђеловић у истом чак није ни наведен именом и презименом јер подносилац приговора ту ситуацију није желео да искористи да би студенту Ранђеловићу била нанета штета без обзира на очигледност ситуације да је истом омогућено све што подносиоцу пријаве Лазару Вукадиновићу није, али смо на ту чињеницу поносни јер смо све испите, њих 42, положили часно и поштено, без икакве мрље у својој биографији. Камо среће да и други могу рећи исто за себе.

Након подношења приговора декану проф. др Наталији Јовановић 19. септембра 2019. године, у року предвиђеном Правилником, чекали смо на одговор на исти невероватна четири дана, да би смо тек у понедељак 23. септембра 2019. године телефоном били обавештени од стране представника правне службе да је декан проф. др Наталија Јовановић донела одлуку да ни против подносиоца приговора (Лазара Вукадиновића), ни против проф. др Ирене Љубомировић не покреће никакав поступак и да се подносиоцу приговора одобрава додатни термин за полагање испита о чему подносилац приговора треба да се договори са проф. др Иреном Љубомировић. Затим је радник правне службе издиктирао подносиоцу приговора број телефона проф. др Љубомировић и замолио га да контактира професорку и замолио подносиоца приговора да му каже да ли ће контактирати проф. др Љубомировић јер о томе мора да извести (Кога?). На питање да ли ће подносилац приговора контактирати проф. др Љубомировић радник правне службе наравно није добио никакав одговор. Зашто? Разлога је више. Први разлог је тај што је одлуку декан донела након истека рока предвиђеног Правилником где јасно стоји следеће: „Декан разматра приговор студента и доноси одговарајућу одлуку у року од 24 часа од пријема приговора.“. Од момента када је приговор поднет у преподневним часовима 19. септембра 2019. године (четвртак) до момента када је подносилац приговора усмено, телефоном, обавештен о одлуци декана 23. септембра 2019. године (понедељак) прошло је далеко више од 24 часа која Правилник предвиђа, чак и ако узмемо у обзир дане викенда, одговор на приговор је морао бити донет 20. септембра 2019. године (петак) а никако три дана

касније. Други разлог је начин на који је подносилац приговора обавештен о одлуци декана, усмено, телефоном, без икаквог писаног доказа о самом тексту одлуке. Поставља се питање како је оваква ситуација могућа у 21. веку, да подносилац приговора не добије писмени одговор на свој приговор, већ да га о истом усмено, телефоном, обавештава радник правне службе који му диктира приватни број телефона особе против које је поднео приговор и инсистира да је подносилац приговора контактира. Које су могле бити последице да је подносилац приговора заиста и позвао на приватни број телефона проф. др Љубомировић, и шта би иста рекла о том позиву и садржини разговора можемо само нагађати јер се наведени телефонски разговор који су одређене особе прижељкивале никада није ни догодио. Друго питање које нам је искрсло из телефонског разговора са радником правне службе настало је на основу узгредне опаске да декан неће покренути поступак ни против подносиоца пријаве (Лазара Вукадиновића) ни против пријављене проф. др Ирене Љубомировић. Како се и подносилац пријаве Лазар Вукадиновић одједном нашао на „оптуженичкој клупи“ са проф. др Иреном Љубомировић остало је из тог чудног разговора са радником правне службе „чика Драганом“, како се представио, нејасно. Каснији развој догађаја дао је и одговор на то питање. Треће питање које је остало без одговора било је формирање испитне комисије јер је декан факултета према члану 26 став 4 Правилника који гласи: „Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полже испит пред комисијом у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана.“, била дужна да формира испитну комисију, што се није десило. Одговор на питање „Зашто?“ никада није дат.

У току поподневних часова истог дана, 23. септембра 2019. године, подносиоца пријаве Лазара Вукадиновића контактирала је телефоном референткиња из Службе за студентска питања Милена Митић да га обавести да је проф. др Ирена Љубомировић управо била у служби и да је заказала додатни термин за испит из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* за среду, 25. септембар 2019. године са почетком у 10 часова у слушаоници 305 и сугерисала му да мејлом потврди проф. др Ирени Љубомировић пријем обавештења о термину за одржавање испита и сагласност са истим.

Истог дана, 23. септембра 2019. године, у 15:41 часова, ванредном професору др Ирени Љубомировић подносилац пријаве Лазар Вукадиновић са своје е-mail адресе lazar.vukainovic93@gmail.com упутио је строго службену поруку на њену службену е-mail адресу irena.ljubomirovic@filfak.ni.ac.rs у којој је потврдио пријем „обавештења“

из деканата о одобравању новог термина за одржавање испита из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* и пријем обавештења из Службе за наставу и студентска питања о термину одржавања истог. Додатно, у складу са чланом 3 став 1 Правилника затражен је у писаној форми „списак области и/ли питања за испит“ у складу са силабусима предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* и *Историја старог Истока* у циљу избегавања даљих непријатних ситуација због постављања испитних питања која нису покривена литературом за наведене испите. Такође, проф др Љубомировић обавештена је да су колоквијуми из наведених испита савладани у претходном периоду. (види Прилог бр. 5)

Одговор од проф. др Ирене Љубомировић стигао је на е-mail подносиоца пријаве тек наредног дана, 24. септембра 2019. године, у 15:50 часова. У основном тексту налазио се текст следеће садржине:

„Odgovor na vas email nalazi se u atachmentu.

S poštovanjem

prof. dr Irena Ljubomirović, upravnik departmana za istoriju“.

У горе наведеном „atachmentu“ (неправилно написано, на енглеском језику се пише „attachment“, док у српском језику постоји врло лепа реч „прилог“) под насловом PDF документа „odgovor na mejl“ налазио се текст следеће садржине (види Прилог бр. 6):

„Поштовани,

У складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Члан 3 у којем се каже „да је наставник дужан да на почетку наставе упозна студента са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, односно данима, предвиђеним облицима активне наставе (предиспитне обавезе) и начином њиховог вредновања“ као и сваке године, те тако и школске 2013/14. на првом тзв. уводном часу јасно и прецизно упознам студенте са програмом и садржајем предмета, наставним јединицама које су у складу са планом и програмом студијског програма и списком области које су предвиђене Силабусом предмета. Такође их упознам и са предиспитним обавезама и начином њихове реализације као и начину оцењивања предиспитних обавеза (потребан број поена за одређену оцену). Студентима јасно и недвосмислено саопштим и планиране рокове за организовање предиспитних обавеза као и за објављивање поена које су добили зареализацију истих. Студентима доставим списак обавезне литературе са бројем страница који је садржан и у силабусу предмета. Такође студенте упознам и са начином оцењивања на завршном делу испита.

Ви сте, како и сами наводите, положили колоквијуме из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* (оцена 6, број бодова 15 што је према Правилнику ио полагању испита и оцењивању на испиту Члан 4 најмање 30 поена и *Историја старог истока* (оцена 6, број бодова 11 што такође значи да предиспитне обавезе учествују са најмање 30 поена) и будући да се до дана данашњег ништа није мењало у погледу градива положеног на колоквијуму Ви сте у обавези да положите преостали део градива предвиђен обавезном литературом, а која је садржана у Силабусу предмета са тачно наведеним страницама. Ипак, с обзиром да сте колоквијуме положили **пре четири године** потребно је да се подсетите тј. обновите и тај део градива, како не би долазило до неспоразума (не мојом кривицом што испите положите после четири године јер их у међувремену **нисте ни пријављивали, те самим тим нисте на њих ни излазили**) пошто се испитна питања из области које нисте положили могу надовезивати и изискивати одређно повезивање макар и у основним сегментима са претходним делом градива.

С поштовањем

проф. др Ирена Љубомировић

Управник Департмана за историју“. (види Прилог бр. 7)

У наредним редовима нећемо се обазирати на вулгаран тон који је проф. др Ирена Љубомировић користила у тексту одговора, недостојан речник за једног професора универзитета, већ само на неистине, полуистине и манипулације чињеницама изнетим у истом. У одговору проф. др Љубомировић саопштава да „**на почетку наставе**“ упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе, предиспитним обавезама, и начином вредновања истих, тј. оцењивањем. Даље, проф. др Љубомировић пише да „Студентима доставим списак обавезне литературе са бројем страница који је садржан и у силабусу предмета“. Део који се тиче списка обавезне литературе и броја страница полуистинит је и врло манипулативан. Наиме, тачно је да проф. др Љубомировић студентима на почетку наставе достави списак литературе, али је врло нетачно да је тај списак базиран на садржају силабуса што ћемо упоређивањем наредних прилога и доказати за предмете *Историја старе Грчке и хеленистичког света* и *Историја старог Истока*.

У силабусу предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* по програму акредитованом 2008. године стоји следећа литература за припремање испита:

„Ц. Бјури, Р. Мигс, *Историја Грчке до смрти Александра Великог* I-II, Београд 2008. (1-5; 13-16; 19-29; 35-36; 38; 40-44; 46-51; 54-60; 70-96; 103-131; 135-161; 166-236; 242-247; 249-317; 323-324; 341-486; 491-553; 567-613; 625-667; 725-728)

Ц. Чедвик, *Микенски свет*, Београд 1980 (поглавља 1, 2, 3 и 5)

М.Н. Ђурић, *Историја хеленске књижевности*, Београд 2003 (31-51; 121-141; 374-376; 388-429; 441-449; 713-734)

Ф. Папазоглу, *Историја хеленизма. Владавина Александра Великог. Доба дијадоха*, Београд 1995.

А. В. Рановић, *Хеленизам и његова историјска улога*, Сарајево 1962 (93-106; 135-182; 114-134).“ (види Прилог бр. 2)

У „списку обавезне литературе са бројем страница“ под насловом „**ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И ХЕЛЕНИСТИЧКОГ СВЕТА**“ који проф. др Љубомировић достави студентима стоји следећа литература:

„Ц. Бјури, Р. Мигс, *Историја Грчке до смрти Александра Великог* I-II, Београд 2008. (1-5; 13-16; 19-29; 35-36; 38; 40-44; 46-51; 54-60; 70-96; 103-131; 135-161; 166-236; 242-247; 249-317; 323-324; 341-486; 491-553; 567-613; 625-667; 725-728)

М. Ђурић, *Историја старих Грка до смрти Александра Македонског у одабраним изворима*, Београд 1983.

Ц. Чедвик, *Микенски свет*, Београд 1980 (поглавља 1,2,3 и 5)

Ф. Папазоглу, *Историја хеленизма. Владавина Александра Великог. Доба дијадоха*, Београд 1995.

А. Б. Рановић, *Хеленизам и његова историјска улога*, Сарајево 1962. (93-106; 135-182; 114-134)

М. Н. Ђурић, *Историја хеленске књижевности*, Београд 1971. (31-51; 121-141; 374-376; 388-429; 441-449; 713-734) (Хомер, Хомерско питање, Илијада, Одисеја, Логографи; Хесиод; Херодот; Тукидид; Ксенофонт; Аристотел - Атински устав; Плутарх; Диодор Сицилијски).“ (види Прилог бр. 8)

Разлика између правог списка литературе и оног који проф. др Ирена Љубомировић доставља студентима више је него очигледна чак и на први поглед.

У монографији аутора Ц. Бјурија и Р. Мигса, *Историја Грчке до смрти Александра Великог* проф. др Љубомировић је самоиницијативно додала десет страница (стр. 625–667. уместо оригиналних стр. 635–667. које су наведене у силабусу предмета). Затим, проф. др Љубомировић је у „списку литературе“ који доставља студентима самоиницијативно додала целу монографију аутора М. Ђурића, *Историја*

старих Грка до смрти Александра Македонског у одабраним изворима које у силабусу предмета уопште нема у делу где се налази списак литературе. На први поглед, проф. др Љубомировић није променила ништа када је у питању монографија аутора М. Н. Ђурића, *Историја хеленске књижевности* јер се број страна из силабуса предмета и из њеног „списка литературе“ подудара. Али, тако је само на први поглед. У „списку литературе“ проф. др Љубомировић је у загради навела и „описе“ тј. шта је из страна предвиђено научити за испит. Тако у загради можемо видети „Хомеровско питање“ које није обухваћено страницама из силабуса предмета па и њеног „списка литературе“, затим „Логографи“, где је силабусом предмета предвиђено само стр. 374–376. или „1) О логографима уопште“ док на испиту проф. др Љубомировић тражи биографије логографа које нису обухваћене тим странама, затим „Аристотел – Атински устав“ и „Диодор Сицилијски“, који такође нису обухваћени ни странама из силабуса предмета ни странама из „списка литературе“ али их има у „опису“ тог „списка“ те проф. др Љубомировић себи даје за право да и њих поставља као питања на испиту.

Када је у питању ситуација око предмета *Историја старог Истока*, стање је можда и горе. У силабусу предмета *Историја старог Истока* по програму акредитованом 2008. године стоји следећа литература за припремање испита:

„А. Курт, Стари Исток I-II, Београд 2004 (1-13; 23-32; 34-49; 53-57; 70-72; 78-89; 106-114; 119-121; 132-140; 144-163; 166-170; 172-181; 184-209; 219-221; 224-229; 232-243; 250-268; 324-338; 339-341; 356-375; 401-412; 419-428; 435-442; 444-449; 456-479; 484-522; 556-560; 566-588; 597-599; 614-626; 646-655; 658-702; 717-730).“ (види Прилог бр. 9)

У „списку обавезне литературе са бројем страница“ под насловом „ISTORIJA STAROG ISTOKA“ који проф. др Љубомировић достави студентима стоји следећа литература:

„Gilgameš. Sumersko-vavilonski ep, prevod (s modernog jezika) S. Prepreka, Sarajevo 1961. Zakonik Hamurabija vavilonskog kralja, prevod (s modernog jezika) Č. Mirkovića, Beograd 1925; prevod (s modernog jezika) O. Polića, Beograd 2005.

Herodotova Istorija II-III, prevod M. Arsenića, Novi Sad 1959, 1986.

A. Kurt, Stari Istok I-II, Beograd 2004 (1-13; 23-32; 34-49; 53-57; 70-72; 78-89; 106-114; 119-121; 132-140; 144-163; 166-170; 172-181; 184-209; 219-221; 224-229; 232-243; 250-268; 324-338; 339-341; 356-375; 401-412; 419-428; 435-442; 444-449; 456-479; 484-522; 556-560; 566-588; 597-599; 614-626; 646-655; 658-702; 717-730).“

Руком дописано, у истом „списку обавезне литературе“ може се видети и текст:
„priručnik

Danijela Stefanović, i beše poput ptice u kavezu: studija o istoriji i kulturi starog istoka, Beograd 2012.“ (види Прилог бр. 10)

Разлика из списка литературе предвиђеног силабусом предмета *Историја старог Истока* и „списка обавезне литературе“ који проф. др Ирена Љубомировић даје студентима у овом случају и више је него очигледна и не захтева посебну анализу осим констатације да је проф. др Љубомировић самоиницијативно студенте оптеретила са још пет књига којих у силабусу предмета уопште нема већ се само налази монографија ауторке А. Курт, *Стари Исток*, и то са тачно наведеним странама, дакле не цела.

На поновљени термин за излазак на испит из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света*, заказан за 25. септембар 2019. године са почетком у 10 часова у слушаоници 305 појавили смо се сами. Убрзо је у слушаоницу стигла проф. др Ирена Љубомировић, праћена доц. др Јасмином Шаранац Стаменковић и доц. др Дејаном Антићем. Проф. др Љубомировић је затим села уз сто предавача заједно са доц. др Шаранац Стаменковић, док је доц. др Антић сео иза леђа подносиоца ове пријаве. Без икаквог обавештења да је реч о новом термину за полагање испита које је одобрио декан факултета, као ни објашњењем због чега се у слушаоници налазе доц. др Шаранац Стаменковић и доц. др Антић, проф. др Љубомировић прозвала је подносиоца пријаве да приступи полагању испита и пружила папире из којих је потребно извући комбинацију питања за испит. Подносилац ове пријаве извукао је следећу комбинацију питања: 1) Структура Тукидидовог дела. Тукидидско питање, 2) Панаркадски савез, 3) Сукоб Касандера и Полиперхонта. Свестан да су се правила „игре“ у међувремену променила, подносилац ове пријаве потписао се на папиру са питањима и вратио их јер одбија да учествује у фарси. Ево и зашто. Наиме, сва три питања идентична су поднасловима или називима почетка пасуса из одређених књига. Тако је питање „Структура Тукидидовог дела. Тукидидско питање“ идентично поглављу из монографије аутора М. Н. Ђурића, *Историја хеленске књижевности*, које се простира на странама 409–411. наведене монографије под насловом „1) Садржај Тукидидова дела. Тукидидско питање“, где је проф. др Љубомировић само осавременила терминологију у копирању назива питања (види Прилог бр. 11). Друго питање „Панаркадски савез“ извучено је са маргине из монографије Џ. Бјурија и Р. Мигса, *Историја Грчке до смрти Александра Великог* на страни 640. и заузима невероватан један пасус, ни пола странице (види Прилог бр. 12). Треће питање „Сукоб Касандера и Полиперхонта“ извучено је из задебљаног почетка пасуса из монографије ауторке Ф. Папазоглу, *Историја хеленизма. Владавина Александра Великог. Доба*

дијадоха, који се простире на странама 193–194. наведене монографије под насловом „Касандар и Полиперхонт“ (види Прилог бр. 13). Карактеристика сва три питања је да су сва три извучена из контекста и да се ни на једно не може одговорити на адекватан начин, нарочито не у писаној форми. Очекивања проф. др Љубомировић била би да студенти очигледно напамет науче пасусе из књига да би могли адекватно да одговоре на питања која је формулисала на горе наведени начин јер садржај Тукидидовог дела и Тукидидско питање је бесмислено одговарати без биографских података самог Тукидида, Панаркадски савез је бесмислено, и немогуће, одговарати на основу пасуса са маргине који је потпуно извучен из контекста и неупотребљив као питање, док је сукоб Касандера и Полиперхонта потпуно ирационално локализовати и о њему писати само на основу једне странице из књиге пошто је у питању јасан део шире целине познатије као Други рат дијадоха. Наиме, у ранијем периоду је проф. др Љубомировић управо и постављала колико толико смислена питања, те је у овом случају у ранијем периоду постављала питања као што су: Тукидид, Епаминондини походи, Друга коалиција дијадоха итд, што су питања која имају ширину и на која је у писаној форми могуће дати сажете одговоре без да морате дословце да научите сваки пасус, што је немогуће. Зашто је проф. др Љубомировић напрасно променила систем формулисања питања у свега неколико дана? Одговор је, сматрамо, очигледан, да би подносиоцу ове пријаве онемогућила да положи испит и имала своју малу освету зато што се неко дрзнуо да је пријави за нелегално одржавање испита. Присуство на испиту доц. др Јасмине Шаранац Стаменковић и доц. др Дејана Антића, с обзиром да нису именовани за чланове испитне комисије, такође је веома лако објашњиво. Очигледно је да су проф. др Љубомировић били потребни сведоци, поуздани сведоци, јер су доц. др Јасмина Шаранац Стаменковић, која предаје Историју Византије, и доц. др Дејан Антић, који предаје Историју Југославије, познати као пријатељи проф. др Љубомировић, који би, несумњиво, зарад сопственог напредовања посведочили све, и што је било, и што није, на том испиту. На њихову несрећу, нису добили никакав повод да било шта морају да сведоче.

Свестан нелогичности свега што је уследило након једног обичног приговора на ток испита, и неадекватног одговора на исти, подносилац ове пријаве одлучио се да по основу права која му даје Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја затражи одговарајућа обавештења од Филозофског факултета у Нишу. Дана 09. октобра 2019. године подносилац ове пријаве предао је захтев за приступ

информацијама од јавног значаја и тражио да му следеће информације буду достављене поштом:

„1. Приговор на ток испита из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света одржан 18. септембра 2019. године упућен декану Филозофског факултета 19. септембра 2019. године од стране Лазара Вукадиновића, студента Департмана за историју Филозофског факултета Универзитета у Нишу;

2. Одговор на приговор описан у тачки 1 овог захтева упућен декану Филозофског факултета од стране проф. др Ирене Љубомировић, предметног наставника предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света;

3. Одлуку декана Филозофског факултета по приговору описаном у тачки 1 овог захтева.“ (види Прилог бр. 14)

На овај захтев, секретар Факултета Марина Коцић одговорила је већ наредног дана, 10. октобра 2019. године дописом заведеним под бројем 20/2-02, заведеним под датумом 11.10.2019. године. Том приликом достављена је следећа документација:

- Приговор Лазара Вукадиновића од 19.09.2019. године,
- Одговор др Ирене Љубомировић од 19.09.2019. године на приговор,
- Одлука декана Факултета. (види Прилог бр. 15)

Приговор Лазара Вукадиновића добијен од Факултета нећемо посебно коментарисати јер је реч о копији коју смо већ приложили као прилог бр. 4, већ ће мо само коментарисати одлуку декана Факултета и одговор на приговор од стране проф. др Ирене Љубомировић.

Проф. др Ирена Љубомировић одговорила је на приговор Лазара Вукадиновића 20. септембра 2019. године у документу насловљеном „**ДЕКАНУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ ПРОФ.ДР НАТАЛИЈИ ЈОВАНОВИЋ**“ (види Прилог бр. 16). Текст се састоји из девет купаних страна подељених у четири својеврсна поглавља и закључак као и два прилога. У првом „поглављу“ под насловом „**I ПРВА (непријатна) ИСКУСТВА СА КОЛЕГОМ ЛАЗАРОМ ВУКАДИНОВИЋЕМ НА ИСПИТУ ИСТОРИЈА СТАРОГ РИМА ИЗ ОКТОБРА 2014. ГОДИНЕ**“ где наводи да је Лазара Вукадиновића упознала „на почетку његових студија, октобра месеца 2013. године“, што је тачно, једна од ретких сенценци из писанија проф. др Љубомировић коју Лазар Вукадиновић потврђује као истиниту. Да, подносилац ове пријаве Лазар Вукадиновић упознао је проф. др Ирену Љубомировић (тада доцента) на почетку својих студија октобра 2013. године. Затим, проф. др Љубомировић наводи да је подносилац ове пријаве Лазар Вукадиновић „приликом полагања испита из предмета

Историја старог Рима, одржаног 2. октобра 2014. године, у кабинету 121, покушао да положи испит уз помоћ мобилног телефона што је на лицу места утврђено. Испиту су, том приликом, присуствовале тадашњи демонстратор на предмету Мина Илић и Јасмина Шаранац Стаменковић, тада асистент). О овом инциденту је, након испита, била обавештена проф. др Снежана Милосављевић Милић, тадашњи продекан за наставу.“ Затим следи анализа тог „прекршаја“ и мера које је требало изрећи и цело „поглавље“ се завршава врло дирљивим самоописом сопственог „милосрђа“ где проф. др Љубомировић саопштава: „узевши у обзир младе године Лазара Вукадиновића, које себи могу да дозволе непромишљеност и неадекватно понашање у академској установи, притом, не сметнувши са ума да је Филозофски факултет наставно-научна институција, те да сам ја најпре педагог, одлучила сам да један млади живот не кажњавам на почетку студија и да Вукадиновића не пријавим дисциплинској комисији. Тако је Лазар Вукадиновић, без икаквих санкција с моје стране, онда када је показао минимум знања за прелазну оцену, положио овај испит 26. јуна 2015. године.“ Врло поетично, врло дирљиво, врло маштовито, али што је најбитније, врло неистинито писаније проф. др Љубомировић. Прво, никада испит из *Историје старог Рима* у време када је Лазар Вукадиновић излазио на исти, па ни тог 2. октобра 2014. године није одржан у кабинету 121, јер због броја студената то технички није било могуће јер је кабинет 121 просторија 3x3 метара, већ су испити одржавани у амфитеатрима 21 или 301, што позивамо просветну инспекцију да утврди увидом у записнике са испита. Друго, никада није одржан испит коме су присуствовали само Лазар Вукадиновић као студент, проф. др Ирена Љубомировић, демонстратор Мина Илић и асистент Јасмина Шаранац Стаменковић. Поново се, очигледно, јавила потреба проф. др Љубомировић да себи прибави поуздане сведоке који би све потврдили па и да су били где нису могли бити јер испит никада није ни одржан у кабинету 121. Треће, пошто се никакав „инцидент“ није ни догодио о истом није ни могла бити обавештена продекан за наставу проф. др Снежана Милосављевић Милић, што је и потврђено од стране секретара Факултета Марине Коцић, о чему ће бити више речи у каснијем делу текста.

У другом „поглављу“ под насловом „**II СИЛАБУС ПРЕДМЕТА ИЗ ИСТОРИЈЕ СТАРЕ ГРЧКЕ И ХЕЛЕНИСТИЧКОГ СВЕТА ПРЕМА АКРЕДИТАЦИЈИ ИЗ 2008. ГОДИНЕ И ФОРМА ПОЛАГАЊА ИСПИТА**“ на самом почетку, проф. др Љубомировић признаје: „Тачно је да у силабусу предмета према акредитацији ОАС историје из 2008. године, а по којој Вукадиновић студира, стоји да се испит *Историја старе Грчке и хеленистичког света* полаже у писаној

форми.“ Затим следи виђење проф. др Љубомировић због чега се испит из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* одржава у писаној форми, те тако проф. др Љубомировић каже следеће: „У време када се припремала документација за акредитацију овог програма (2007. године), за поменути предмет је, као хонорарни наставник била ангажована др Данијела Стефановић, у том тренутку ванредни професор на Одељењу за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду, док сам ја још увек била асистент. Будући да професорка Стефановић није била стално присутна на Филозофском факултету у Нишу, као и то да временски није могла све студенте, који изађу на испит, усменим путем да оцени у једном дану, увела је полагање испита у писаној форми.“ Оно што проф. др Љубомировић пренебрегава да истакне и јасно каже је, да проф. др Данијела Стефановић одувек, па тако и сада све своје испите на Филозофском факултету у Београду одржава у писаној форми, што су подносиоцу ове пријаве потврдили бројни студенти са Одељења за историју Филозофског факултета у Београду.

У наставку писанија проф. др Љубомировић говори о периоду када је 2012. године преузела испите након избора у звање доцента и како је наставила са начином испитивања који је практиковала проф. др Данијела Стефановић. Оно што посебно привлачи пажњу је део око колоквијума из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* где каже следеће: „Колоквијум за генерацију студената који су уписали факултет школске 2013/14. године, међу којима је и Лазар Вукадиновић, није био услов да изађе на испит, али је био ослобађајући.“ Колоквијум је итекако био услов да се изађе на испит, јер је проф. др Љубомировић те године дала само колоквијум и поправни колоквијум и многи који нису положили исте остали су те године ускраћени за излазак на испит. То могу да потврде многи студенти.

Затим проф. др Љубомировић каже: „Након само годину дана од мог наставничког избора (2013. године) уследила је припрема и предаја документације за нови акредитациони циклус из 2014. године. Силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* се у великој мери ослања на силабус предмета из акредитационог програма из 2008. године, те и у њему стоји да се завршни део испита полаже у писаној форми.“ Поставља се питање, зашто проф. др Љубомировић, тада када је била у позицији, није изменила толико спорни начин оцењивања из предмета антике, већ је начин полагања остао писмени? А силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* се не само „у великој мери ослања на силабус из акредитационог програма из 2008. године“ већ је у делу који се тиче наставних

јединица и литературе готово идентичан, а у списку литературе потпуно идентичан, као и код предмета *Историја старог Истока*. (види Прилог бр. 17)

Својеврсно „објашњење“ нелегалне промене форме полагања испита следи од саме проф. др Љубомировић па тако пише: „на молбу генерација студената, који су желели да испит полажу усменим путем, и у договору са студентима, одлучила сам да им изађем у сусрет и омогућим им усмено одговарање градива. Искуство које сам стицала као наставник, показало је да се студенти много боље сналазе на завршном испиту када усмено одговарају. Студенти су се обраћали са молбом да желе да одговарају усмено пошто се ради о наративним предметима које је лакше исказати усменим путем. Током усменог испитивања могуће је студенте усмерити, каналисати и помоћи им да се присете, али и водити разговор са њима што је у случају писменог одговарања немогуће. Такође, усмено испитивање смањује могућност коришћења недозвољених средстава (мобилних телефона, бубица). Стога се полако усталило „неписано правило“ да се испити из антике могу полагати и у писаној и у усменој форми.“ Управо у овом делу „објашњења“ се налази и кључ проблема. Проф. др Љубомировић није имала никакве молбе „генерација студената“ за усменим испитивањем, већ можда молбе појединаца (а волели би смо да и те молбе проф. др Љубомировић покаже, јер, пошто живимо у правној држави, ваљда су биле у писаној форми), а део око тога да се о облику испитивања договарала са студентима је потпуна фикција. Њено „искуство“ у томе да се студенти боље на њеним испитима сналазе када усмено одговарају такође не одговара истини, јер је много већи проценат „палих“ на усменим него на писменим испитима из антике. Део где проф. др Љубомировић пише да усмерава, каналише и помаже студентима да се присете могао би се описати као смешан, али је ипак бољи опис реч жалостан. Подносилац ове пријаве, и сам студент, не познаје студента, а познаје много студената, коме је проф. др Љубомировић на горе наведене начине „помагала“, напротив, искуства су сасвим супротна. Уосталом, и подносилац ове пријаве је био студент који је имао „срећу“ да усмено одговара па му то није баш „помогло“. Или је можда подносилац ове пријаве изузетак, па није завредио ту „помоћ“ од проф. др Љубомировић? Део где проф. др Љубомировић говори о томе да су њени испити наративни је излишно коментарисати, јер је историја као наука наративног карактера, те су самим тим и испити наративни.

У даљем тексту, проф. др Љубомировић се поново враћа на случај Лазара Вукадиновића у делу који се тиче колоквијума: „Лазар Вукадиновић је колоквијум из *Историје старе Грчке и хеленистичког света* положио 2015. године од када је прошло

четири године тако да је врло упитно колико је Вукадиновић сада у могућности да повезује део градива који треба да полаже преко испита са делом градива који је положио пре четири године. Ипак, ја сам остала при томе, да му се олакша, тако да полаже само један део градива.“ Сећање Лазара Вукадиновића које проф. др Љубомировић доводи у питање толико је добро да под пуном материјалном и кривичном одговорношћу тврди да је колоквијум из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* положио 2014. године, а не 2015. године, већ је те 2015. године положио колоквијум из предмета *Историја старог Истока*, што је можда проф. др Љубомировић пермутовала и заборавила, не и Лазар Вукадиновић. Никакво питање да се „олакша“ Лазару Вукадиновићу се није ни постављало нити је проф. др Љубомировић икада споменула да због протока времена можда треба да се поново полаже колоквијум.

Следи поново својеврсно „оправдање“ због чега се нелегалан начин испитивања „усталио“ и због чега није легитимизован: „У временском периоду од 2012. године до 2016. године, Департман за историју пролазио је кроз разне кадровске промене које су, неминовно, утицале и на постојећи студијски план и програм и које су захтевале *ad hoc* прилагођавање стално запослених наставника. У том погледу је извршена промена студијских програма и силабуса до 30% (школске 2016/17. године), на које Департман има право у времену између две акредитације. Како сам ја била на породичком одсуству у том периоду, моји предмети, нажалост, нису обухваћени овом променом.“ Дакле, нелегално је остало нелегално и није легализовано само зато што је проф. др Љубомировић била на породичком одсуству и реч „писмени испит“ није замењена речју „усмени испит“ јер вероватно нико није био довољно стручан да ту козметичку промену унесе, осим наравно проф. др Ирене Љубомировић.

У трећем „поглављу“ под насловом „**III ДРУГО (непријатно) ИСКУСТВО СА ЛАЗАРОМ ВУКАДИНОВИЋЕМ НА ИСПИТУ ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И ХЕЛЕНИСТИЧКОГ СВЕТА, ИЗ СЕПТЕМБРА 2019. ГОДИНЕ**“ проф. др Љубомировић констатује да: Лазар Вукадиновић након што је положио **испит из Историје Рима 26 јуна 2015. године** нешто више од четири године није се појављивао ни на испитима, али ни на консултацијама.“ Затим проф. др Љубомировић тачно наводи: У међувремену је колега Вукадиновић положио планом и програмом предвиђене све испите код других наставника са Департмана и остала су му још друга два испита из прве године (*Историја старе Грчке и хеленистичког света* и *Историја старог Истока*), које држим ја и одбрана завршног рада да заврши Филозофски

факултет (колеги Вукадиновићу је одобрена пријава теме завршног рада на седници Департмана за историју одржаној 18. септембра 2019. године).“ У овом делу проф. др Љубомировић износи потпуно тачне информације и за испите и за завршни рад. (**види Прилог бр. 18**)

Затим, проф. др Љубомировић наводи да је Лазар Вукадиновић 6. септембра 2019. године одустао након извлачења питања из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света*, и 12. септембра 2019. године на испиту из предмета *Историја старог Истока*. Са чуђењем, проф. др Љубомировић затим констатује: „Напомињем да од последњег испита који је положио код мене а то је Историја Рима 26.6.2015. године па до дана данашњег колега Вукадиновић никада није дошао на консултације да се информише о томе да ли у међувремену није дошло до неких промена у испитној форми или литератури за припремање испита.“ Прво, апсолутно је легитимно право студента да одустане након извлачења питања или у било ком моменту током испита, што ни проф. др Љубомировић ни било ко други не може оспорити. Друго, консултације нису обавезни део наставе, те самим тим Лазар Вукадиновић није ни био дужан да на њих иде, иако јесте, али то нема суштинску важност за целу тему. Треће, Лазар Вукадиновић одлично познаје прописе и знао је да ни до какве легалне промене испитне форме или литературе није могло доћи. До нелегалне јесте, што је очигледно из „спискова обавезне литературе“ проф. др Љубомировић и њеног својеврсног признања да је на нелегалан начин променила форму испита.

Следи опис одговарања Лазара Вукадиновића на испиту из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* који је одржан 6. септембра 2019. године, чиме смо се у претходном делу већ бавили, и произвољне оцене проф. др Љубомировић само ће мо узгредно коментарисати. Оно што се мора искоментарисати је део где проф. др Љубомировић пише: „На моју неколико пута поновљену констатацију да о питању каже још нешто и да је потребно да наведе имена неколико логографа, и то зашто су важни и о чему су логографи писали колега Вукадиновић је врло непријатним тоном упитао мене **шта ја још хоћу да ми он каже?!**“ На основу болдираних слова и знакова узвика може се закључити да је Лазар Вукадиновић урлао на проф. др Љубомировић, а истина је да је на врло љубазан начин и врло лепим тоном упитао колико је још потребно да каже да би могао да пређе на следеће питање. Са садашње дистанце, и након увида у странице које су за питање „Логографи“ силабусом предвиђени, и чињенице да су тражене **биографије а не имена логографа**, разговор би сигурно имао

тон упознавања проф. др Љубомировић да постављено питање за биографије логографа није обухваћено литературом, али у том моменту то нисмо знали, нажалост.

Тачно је да је Лазар Вукадиновић рекао „да нема намеру да гради каријеру на *Историји старе Грчке и хеленистичког света!*“, али је поново нетачан тон којим је то изговорено, а изостављен је и део: „Уз дужно поштовање према Вама и према предмету, ја немам намеру да градим каријеру на Историји старе Грчке.“ Тачно је и да је Лазар Вукадиновић устао и изговорио „да њему не преостаје ништа друго да се самозапали или обеси испред Филозофског факултета“ због чега жалимо, али је подносиоцу ове пријаве таква мисао у том злокобном моменту заиста била у мислима.

На крају „поглавља“ проф. др Љубомировић тријумфално констатује: „Све што сам овде написала у вези са током испита и начином мог испитивања, али и понашања је апсолутно тачно. Можете проверити код студената који су све време присуствовали испиту, као и код колегинице Шаранац Стаменковић, која је била присутна када сам вратила (никако бачила) индекс колеги Вукадиновићу.“ По принципу „кадија те тужи, кадија ти суди“ кривица проф. др Љубомировић ни за шта не постоји, ту је поново и „дежурни сведок“, више пута споменута доц. др Јасмина Шаранац Стаменковић за коју и не сумњамо да би посведочила да су попуцали и прозори када је Лазар Вукадиновић вероватно урлао на проф. др Љубомировић, што се наравно никада није десило.

Следи четврто „поглавље“ под насловом „**IV НЕИСТИНЕ, МАНИПУЛАЦИЈЕ И ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВИЛАНКА О ПОЛАГАЊУ ИСПИТА И ОЦЕЊИВАЊУ НА ИСПИТИМА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ**“ (правописне и словне грешке из наслова „поглавља“ преузете из текста проф. др Ирене Љубомировић). На самом почетку „поглавља“ проф. др Љубомировић даје свој опис навода из приговора Лазара Вукадиновића: „Лазар Вукадиновић је био самофинансирајући студент који је ове године по други пут обновио апсолвентски стаж (током којег све до септембарског рока 2019. године на испите које ја држим није излазио). Уколико не би положио ова два предмета обновио би апсолвентски стаж по трећи пут и у том случају био би у обавези да плати по три хиљаде динара за сваки испит, дакле укупно шест хиљада динара у десет месечних рата. Стога, тврдње колеге Вукадиновића да би морао да обноваља годину и то плаћа из „очевих врло оскудних прихода чиме би довео оца у непријатне ситуације и трошкове“ су крајње манипулативне. За ситуацију у којој се нашао колега Вукадиновић који студира шест година, два пута обнавља апсолвентски стаж, а да током тог периода ниједном није

изашао на испите које ја држим, одговорност нипошто не носим ја већ сам кандидат!“. Тачно је да је Лазар Вукадиновић школске 2018/2019. године по други пут обновио апсолвентски стаж, и тачно је да на испите код проф. др Љубомировић није излазио до септембарског рока 2019. године. Ево и зашто. Од новембарског апсолвентског рока школске 2018/2019. године до септембарског рока те исте године Лазар Вукадиновић је положио чак дванаест испита, од тога једанаест са оценом 10 и један са оценом 9, тако да није узалуд трошио своје време целе године већ је радио марљиво и предано. У прилогу можете видети снимке са е-индекса Лазара Вукадиновића. **(види Прилог бр. 19.)** Што се тиче навода да у случају обнове апсолвентског стажа, што се и десило, Лазар Вукадиновић треба да плати шест хиљада динара у десет месечних рата, ни то није тачно. Лазар Вукадиновић плаћа девет хиљада динара, јер поред по три хиљаде динара које плаћа за два испита која су му остала плаћа још три хиљаде динара за одбрану завршног рада, што би проф. др Љубомировић требало знати с обзиром да је управник Департмана за историју. А што се тиче оца Лазара Вукадиновића и трошкова којима би био подложен, за особу која прима социјалну помоћ од седам хиљада динара, девет хиљада би било заиста превише, срећом то више није проблем оца Лазара Вукадиновића, јер Лазар Вукадиновић од новембра 2019. године живи и ради у Београду и финансијски је потпуно независан. Не осећамо се прозваним ни зато што студирамо већ седму годину. И сама проф. др Љубомировић је основне академске студије историје на Филозофском факултету у Београду завршила у временском распону од 1993. до 2000. године, дакле студирала је пуних седам година. **(види Прилог бр. 20)**

У наставку четвртог „поглавља“ проф. др Љубомировић коментарише наводе из приговора Лазара Вукадиновића где каже да са њом одбија сваку даљу комуникацију: „Извесно је да Лазар Вукадиновић, као сваки студент Филозофског факултета у Нишу, има своја права. Према важећем *Правилнику о полагању испита и оцењивању на испитима* из 2007. године, на који се колега Вукадиновић у свом приговору позива, у члану 20. ставу 1., стоји да је студент дужан да се понаша у складу утврђеним правилима понашања која забрањују, између осталог, било које друге активности и понашање који ремете ток испита. Такође, студенту се забрањује било каква комуникација, осим „ако се дежурном поставља питање ради разјашњења нејасноћа у формулацији задатка“. Упркос томе, колега Вукадиновић је више пута покушавао да скрене фокус са задатих питања из испитног градива на теме које се не тичу градива.“. Сматрамо бесмисленим коментарисање наведеног члана Правилника јер се тиме

удаљавамо од суштине, а суштина је да је проф. др Љубомировић нелегално одржала испит из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* у усменој форми уместо у предвиђеној писаној форми.

Даље, проф. др Љубомировић пише: „Члан 26. став 4. истог правилника каже да „уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред комисијом у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана“. Будући да Лазар Вукадиновић „одбија сваку даљу комуникацију“ са мном, може се закључити да колега захтева моје изузеће са испита. Студенти ниједним правним актом Филозофског факултета у Нишу немају дефинисано право да сами одређују (захтевају) код ког наставника хоће полагати испите, а код којих неће. Указујем Вам на чињеницу да сам ја једини наставник на Департману за историју на Филозофском факултету у Нишу на читавом периоду антике, те да нема компетентног наставника који би могао да обави испит. Позивање на ужу научну област запослених на Департману за историју је заиста беспредметно коментарисати.“ Суштина манипулације Правилником, и то манипулације од стране проф. др Љубомировић, не од стране Лазара Вукадиновића, управо се налази у овом пасусу одговора на приговор, те ће мога погодно анализирати. На почетку проф. др Љубомировић грубо злоупотребљава члан 26 став 4 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту који јасно и недвосмислено каже: „Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред комисијом у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана.“ Дакле, јасно и недвосмислено, у случају усвајања приговора декан је дужан да именује комисију. Приговор Лазара Вукадиновића очигледно је усвојен, јер ако није поставља се питање у ком својству је поново изашао на исти испит 25. септембра 2019. године? Поставља се и питање због чега декан Факултета проф. др Наталија Јовановић није именovala испитну комисију иако је то била дужна да учини? Шта значи „указивање“ проф. др Наталији Јовановић од стране проф. др Љубомировић да је она једини „компетентан наставник који би могао да обави испит“? Ово су питања на која ће, надамо се, Просветна инспекција за високо образовање пронаћи одговор и на адекватан начин санкционисати грубе повреде Правилника и од стране проф. др Ирене Љубомировић, али и од стране декана проф. др Наталије Јовановић. Занимљиво је да поред чињенице да проф. др Љубомировић указује да је једини „компетентан наставник“ указује и да је „Позивање на ужу научну област запослених на Департману за историју је заиста беспредметно коментарисати.“ Слажемо се да је беспредметно коментарисати уже научне области других наставника на Департману за историју јер то није предмет пријаве, али итекако

сматрамо да је предметно коментарисати ужу научну област проф. др Ирене Љубомировић која на Департману за историју држи следеће обавезне предмете: *Историја старог Рима, Историја старе Грчке и хеленистичког света, Историја старог Истока и Историјска географија 1*. Наиме, проф. др Ирена Љубомировић предложена је за избор у звање ванредног професора за предмете *Историја старог Рима* и *Историја старе Грчке и хеленистичког света* рефератом који је Изборном већу Филозофског факултета у Нишу поднела комисија у саставу: проф. др Данијела Стефановић, проф. др Радивој Радић и проф. др Снежана Ферјанчић, дана 9. октобра 2017. године, након што се проф. др Љубомировић пријавила као једини кандидат на конкурс расписан 13. јуна 2017. године у Народним новинама. Пажљивом анализом реферата уочљиво је најпре да према свом докторату под насловом „Никола Вулић-историчар антике“, који је одбранила 26. децембра 2011. године под менторством проф. др Еме Миљковић, проф. др Ирена Љубомировић према ужој научној области коју је изабрала докторатом никако се не може сматрати историчарем антике. Докторат проф. др Ирене Љубомировић је из области историје историографије, а никако из области антике из више разлога. Никола Вулић, чије је научно дело у фокусу доктората проф. др Љубомировић, био је заиста историчар антике, који је живео од 1872. до 1945. године, дакле прилично савремени историчар. Чак и да је проф. др Љубомировић у свом докторату имала чист биографски приступ лику Николе Вулића, њен докторат би се могао посматрати као докторат из области историје Срба у 19. и 20. веку, а никако историјом антике. Поред доктората чија ужа научна област није усклађена са историјом антике, ни већина научних радова проф. др Љубомировић није из историје антике, а понајмање из историје старе Грчке, и нарочито историје Старог истока. Увидом у списак радова јасно се може видети да проф. др Љубомировић нема ниједан научни рад из историје старе Грчке, па се поставља логично питање како је уопште могла бити препоручена од стране комисије за избор у звање на предмету *Историја старе Грчке и хеленистичког света*? Такође, проф. др Љубомировић нема ниједан научни рад из области историје Старог истока, али она уопште за предмет *Историја старог Истока* није ни бирања у наставно звање, те се поставља питање на основу којих квалификација иста држи наведени испит на Филозофском факултету у Нишу иако нема никакве стручне квалификације за исти? (види Прилог бр. 20)

У четвртном „поглављу“ свог одговора на приговор Лазара Вукадиновића проф. др Ирена Љубомировић даље пише следеће: „Као студент Филозофског факултета у Нишу, Лазар Вукадиновић поред својих права, има и обавезе, као сваки други студент

ове академске установе. Међу њих спада и долазак на консултације у вези са предметним градивом из испита који се припрема уколико има икаквих нејасноћа. Вукадиновић никада није дошао на консултације, нити ми се икада, електронским путем обратио уколико му је нешто било нејасно.“ Подносилац пријаве, Лазар Вукадиновић, подсећа да консултације нису никакав обавезни облик наставе, и да одлазак на исте не представља никакву обавезу, већ искључиво право, које било који студент може користити или не. А апсолутно је нетачно да Лазар Вукадиновић никада није ишао на консултације код проф. др Љубомировић. Ишао је, и то више пута током година студирања, а највише током школске 2018/2019. године. Примера ради, 12. новембра 2014. године електронским путем контактирали смо проф. др Љубомировић (види Прилог бр. 21), и добили одговор од проф. др Љубомировић истог дана (види Прилог бр. 22).

У завршном „поглављу“ под насловом „ЗАКЉУЧАК“ проф. Ирена Љубомировић пише следеће: „У својој вишегодишњој каријери (на Филозофском факултету сам запослена од 2002. године) прошла сам сва звања од асистента-приправника до ванредног професора. Током читавог свог радног века трудила сам се да према студентима будем коректна и правична, али истовремено и захтевна, јер сматрам да ако студентима најискреније и најпоштеније дате максимум себе, од њих имате право да очекујете да науче градиво, да буду образовани и освешћени део овога друштва. Стога их нисам учила само градиву него и другим вредностима у животу, а то је да буду пре свега принципијелни, доследни, поштени и истинољубиви људи. Жао ми је што схватам да нису сви прихватили вредности за које се ја залажем. Како ни са једним студентом до сада нисам имала никаквих нерешивих несугласица, сигурна сам да сам и у овом случају исправно поступила и потпуно стојим иза своје одлуке да Лазар Вукадиновић није показао минимум знања да би положио испит.“ Не желећи да залазимо у тестаменталне поруке проф. др Љубомировић, напомињемо само да оптужбе за непринципијелност, недоследност, непоштење и неистинољубивост, ничим доказане, представљају кривично дело против части и угледа кажњиво према члану 170. Кривичног законика Републике Србије, за шта ће проф. др Љубомировић бити тужена надлежном суду. С поносом истичемо да смо вредности усвајали од својих професора, врских научника, проф. др Александра Растовића, директора Историјског института Београд, проф. др Еме Миљковић Петровић, редовног професора Филолошког факултета у Београду, др Владимира П. Петровића, вишег научног сарадника Балканолошког института САНУ, и да су вредности усвојене од

њих неодвојиви део наше личности. Вредности за које се проф. др Ирена Љубомировић у ствари залаже, не би смо коментарисали, нека о њима суди историја.

Последњи документ који смо од Филозофског факултета у Нишу добили на основу захтева за добијање информације од јавног значаја била је Одлука декана факултета проф. др Наталије Јовановић на приговор Лазара Вукадиновића. Одлука се не налази на посебном папиру-формулару, већ је руком дописана на сам приговор Лазара Вукадиновића. Ту стоји следећи руком писани текст који је потписала проф. др Наталија Јовановић:

„Не покретати

поступак

Организовати испит

ПИСМЕНИ

Н Јовановић“ (види Прилог бр. 23)

Поставља се питање шта значе речи исписане руком декана проф. др Наталије Јовановић попут „Не покретати поступак“? Који поступак? Можда поступак који је проф. др Јовановић морала покренути против проф. др Љубомировић на основу члана 152 Правилника о раду Филозофског факултета у Нишу (види Прилог бр. 24). Шта значи други део „одлуке“ где проф. др Јовановић пише „Организовати испит ПИСМЕНИ“ без именовања испитне комисије што јој је налагао члан 26 став 4 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета у Нишу? Молимо Просветну инспекцију да то испита и дође до закључака због чега је декан проф. др Наталија Јовановић свесно прекршила Правилник о раду и Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета у Нишу.

Подносилац ове пријаве је тек након добијања ове документације од Филозофског факултета у Нишу постао свестан размера нелегалности одлука које се на Филозофском факултету у Нишу доносе. Одмах затим, 16. октобра 2019. године, Лазар Вукадиновић поднео је Филозофском факултету нови захтев за достављање информација од јавног значаја, приликом чега су затражене следеће информације и документација:

„1. Записници о полагању испита из предмета Историја старог Рима одржаним у свим испитним роковима током школске 2013/2014. и 2014/2015. године. Захтев се односи на записнике по студијском програму Основних академских студија историје акредитованом 2008. године као и 2014. године у делу захтева који се односи на

записнике од школске 2014/2015. године када су испити први пут одржавани по програму акредитованом 2014. године;

2. Записници о полагању испита из предмета Историја старог Истока одржаним у свим испитним роковима током школске 2018/2019. године. Захтев се односи на записнике по студијском програму Основних академских студија историје акредитованом 2008. године као и 2014. године;

3. Записници о полагању испита из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света одржаним у свим испитним роковима током школске 2018/2019. године. Захтев се односи на записнике по студијском програму Основних академских студија историје акредитованом 2008. године као и 2014. године;

4. Записници са седница Већа Департмана за историју одржаним у периоду од септембра 2014. године до априла 2015. године, као и записник са седнице Већа Департмана за историју одржане 18.09.2019. године и након тога закључно са 15.10.2019. године. Пошто нам је познато да се седнице Већа Департмана за историју снимају у аудио облику, тражимо да нам поред писаних записника са седница Већа Департмана за историју одржане 18.09.2019. године и након тога закључно са 15.10.2019. године буде достављена и аудио верзија са наведене седнице;

5. Одлуку Већа Департмана за историју о прихватању предлога теме за израду завршног рада студента Лазара Вукадиновића донету 18.09.2019. године;

6. „Обавештење продекану за наставу Филозофског факултета у Нишу упућено од стране доц. др Ирене Љубомировић“ споменуто у одговору на документ „Приговор на ток испита из предмета Историја старе Грчке и хеленистичког света одржан 18. септембра 2019. године“ који је студент Лазар Вукадиновић поднео декану Филозофског факултета проф. др Наталији Јовановић 19.09.2019. године, који је проф. др Ирена Љубомировић упутила декану Филозофског факултета проф. др Наталији Јовановић у документу под насловом „ДЕКАНУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ ПРОФ.ДР НАТАЛИЈИ ЈОВАНОВИЋ“ који је поднет 20.09.2019. године. У одговору који је декану поднела проф. др Ирена Љубомировић 20.09.2019. године спомиње се на страни 1 реченица која гласи: „О овом инциденту је, након испита, била обавештена проф. др Снежана Милосављевић Милић, тадашњи продекан за наставу.“ Захтев се односи на „Обавештење“ које је тадашњем продекану за наставу проф. др Снежани Милосављевић Милић упутила тада доц. др Ирена Љубомировић на крају школске 2013/2014. или у току 2014/2015. године а које би се односило на студента Лазара Вукадиновића, и „Одговор“ на то „Обавештење“ које је тадашњи продекан за

наставу проф. др Снежана Милосављевић Милић дала тада доц. др Ирени Љубомировић.“ (види Прилог бр. 25)

Секретар факултета Марина Коцић је на овај захтев одговорила 23. октобра 2019. године дописом заведеним под бројем 355/1-01, заведеним под датумом 23.10.2019. године. Том приликом достављена је само следећа документација из тачке 5. захтева Лазара Вукадиновића, и то: Одлука Већа Департмана за историју о прихватању предлога теме завршног рада Лазара Вукадиновића од 11.09.2019. године. Остали захтеви одбијени су под следећим образложењима која преносимо у целини:

„Под тачком 1. 2. и 3. захтева у којима тражите да вам доставимо записнике о полагању испита из предмета: Историја старог Рима одржаним у свим испитним роковима током школске 2013/2014. и 2014/2015. године, Историја старог Истока одржаним у свим испитним роковима школске 2018/2019. године, Историја старе Грчке и хеленистичког света одржаним током школске 2018/2019. године на Основним академским студијама историје Факултет није у могућности да вам достави тражене записнике јер они садрже личне податке и других студената Факултета који су полагали те испите и подлежу заштити личних података грађана.

Под тачком 4. захтева у којем тражите записнике са седница Већа Департмана за историју Факултета у периоду од септембра 2014. године до априла 2015. године и 2019. године обавештавамо вас да Факултет не поседује ту документацију у архиви јер по закону и правилнику не постоји обавеза чувања ове документације.

Под тачком 6. захтева у коме тражите обавештење продекану за наставу проф. др Снежани Милосављевић Милић из 2013/2014. године обавештавамо вас да Факултет не поседује ту документацију у архиви јер по закону и правилнику не постоји обавеза чувања ове документације.“ (види Прилог бр. 26)

Уколико је заиста тачно да Филозофски факултет у Нишу „не поседује“ документацију из тачке 4. захтева Лазара Вукадиновића, онда исти крши Уредбу о категоријама регистратурског материјала с роковима чувања (Службени гласник РС бр. 44/93). Све ово секретар Факултета Марина Коцић као дипломирани правник морала би да зна, а не да себе доводи у ситуацију да се у одговору на захтев Лазара Вукадиновића позива на закон, када закон уопште не уређује обавезу чувања документације, већ то уређује уредба Владе, и на правилник Факултета који не постоји, а и да постоји морао би бити у складу са наведеном уредбом Владе. Дакле, Филозофски факултет у архиви сигорно поседује записнике са седнице Већа Департмана за историју, а уколико их не поседује онда крши прописе Републике

Србије. Исти одговор добијен је и по тачки 6. захтева Лазара Вукадиновића где је тражено да се достави „Обавештење“ које је тадашњем продекану за наставу проф. др Снежани Милосављевић Милић упутила тада доц. др Ирена Љубомировић на крају школске 2013/2014. или у току 2014/2015. године а које би се односило на студента Лазара Вукадиновића, и „Одговор“ на то „Обавештење“ које је тадашњи продекан за наставу проф. др Снежана Милосављевић Милић дала тада доц. др Ирени Љубомировић. За ово „Обавештење“ имамо разлога да верујемо да заиста „не постоји“ јер се и „инцидент“ који је проф. др Љубомировић описала да се догодио 2. октобра 2014. године, једноставно није догодио. У циљу потврде наведеног контактирали смо тадашњег управника Департмана за историју (у 2014. години) проф. др Ему Миљковић Петровић која нам је потврдила да она као управник Департмана није добила никакво обавештење о „инциденту“ ни од проф. др Љубомировић, ни од тадашњег продекана за наставу проф. др Снежане Милосављевић Милић, а да се такав „инцидент“ заиста одиграо она је као управник Департмана за историју о томе морала бити обавештена. Упућујемо просветну инспекцију да код проф. др Еме Миљковић Петровић, сада редовног професора Филолошког факултета у Београду, провери наше наводе.

Одговор због кога нису достављени записници са испита из тачке 1. 2. и 3. захтева Лазара Вукадиновића био је да „Факултет није у могућности да вам достави тражене записнике јер они садрже личне податке и других студената Факултета који су полагали те испите и подлежу заштити личних података грађана“. Тачно је да се у записницим са испита налазе и имена и оцене других студената, али је такође тачно да је Факултет према члану 12 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Службени гласник РС, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010) који гласи: „Ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.“, (**види Прилог бр. 27**) могао да „цензурише“ податке других студената и да тражиоцу информације достави само делове где се он спомиње. То вероватно није учињено јер би се из записника са испита *Историја старог Рима* јасно видело да никакав испит 2. октобра 2014. године није одржан у кабинету 121, да никако испиту није присуствовао само студент Лазар Вукадиновић, да је студент Вукадиновић том приликом уредно добио оцену 5, и да нема никакве напомене да је користио недозвољена средства, јер да

јесте оцена 5 му не би била ни уписана јер се и не уписује студентима ухваћеним у недозвољеним активностима. Позивамо Просветну инспекцију да се у ове наводе сама увери увидом у записник са испита *Историја старог Рима* одржан 2. октобра 2014. године у једном од амфитеатара Филозофског факултета у Нишу.

На крају, указујемо Просветној инспекцији да Филозофски факултет у Нишу крши Упутство о канцеларијском пословању органа државне управе (Службени ласник РС, бр. 10/93, 14/93 – испр., 67/2016 и 3/2017) јер се приликом пријема поднеска у Служби за опште и правне послове Филозофског факултета у Нишу и приликом овере истог у деловодном штамбиљу уписује само датум пријема, без деловодног броја и без завођења поднеска у пријемној књизи, коју и не поседују. Самим тим, јавља се могућност злоупотребе примљеног материјала без деловодног броја. Износимо овом приликом сумњу да је одговор на приговор Лазара Вукадиновића од стране проф. др Ирене Љубомировић поднет 20. септембра 2019. године, како то стоји у деловодном печату, јер као и на свим пријемним документима нема деловодног броја. Поред чињенице да нема деловодног броја, наглашавамо да се текст са датумом предаје одговора: „У Нишу, 20. септембра 2019. године“, налази на ненумерисаној страни 9 одговора проф. др Ирене Љубомировић, а након потписа исте који се налази на ненумерисаној страни 8 одговора. Ова чињеница буди сумњу да је део са датумом, ненумерисана страна 9 одговора, могао бити накнадно уметнут и након предаје захтева Лазара Вукадиновића за информацијом од јавног значаја 9. октобра 2019. године како би се „покрио“ недостатак истог у времену „предаје“ одговора проф. др Љубомировић 20. септембра 2019. године, као и да је цео одговор могао бити предат и након званичног доношења одлуке од стране декана проф. др Наталије Јовановић.

Поштовани, као што сте могли видети у претходним редовима, као и у достављеним прилозима горе описана ситуација веома је озбиљна и комплексна, а кршење прописа Филозофског факултета у Нишу од стране проф. др Ирене Љубомировић и декана проф. др Наталије Јовановић врло очигледно и поткрепљено доказима. Жао нам је што овакву тему покрећемо у сред ванредног стања у Републици Србији изазваног вирусом Covid 19, али нажалост, наше „ванредно стање“ траје од септембра 2019. године и прети да траје у недоглед уколико се проблем не реши, а без помоћи инспекције неће се решити. Молимо Вас да горе наведене чињенице испитате и казните одговорне у складу са законом, а ми једино тражимо да нам се формира непристрасна комисија како би смо положили на фер и поштен начин последња два испита (*Историја старе Грчке и хеленистичког света* и *Историја старог Истока*),

што је предуслов да би смо могли да наставимо свој даљи академски развој. На крају, достављамо Вам копију индекса као доказ да смо заиста студент Филозофског факултета у Нишу. (види Прилог бр. 28)

Списак прилога:

Прилог бр. 1: Члан 19 став 1 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета у Нишу;

Прилог бр. 2: Силабус предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* по програму ОАС историје акредитованом 2008. године;

Прилог бр. 3: Члан 26 Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту Филозофског факултета у Нишу;

Прилог бр. 4: Приговор на ток испита из предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* одржан 18. септембра 2019. године;

Прилог бр. 5: Е-mail Лазара Вукадиновића послат проф. др Ирени Љубомировић 23. септембра 2019. године;

Прилог бр. 6: Е-mail проф. др Ирени Љубомировић послат Лазару Вукадиновићу 24. септембра 2019. године;

Прилог бр. 7: Текст одговора проф. др Ирени Љубомировић на е-mail Лазара Вукадиновића;

Прилог бр. 8: Списак „**ИСТОРИЈА СТАРЕ ГРЧКЕ И ХЕЛЕНИСТИЧКОГ СВЕТА**“ проф. др Ирени Љубомировић;

Прилог бр. 9: Силабус предмета *Историја старог Истока* по програму ОАС историје акредитованом 2008. године;

Прилог бр. 10: Списак „ISTORIJA STAROG ISTOKA“ проф. др Ирени Љубомировић;

Прилог бр. 11: стр. 409–411. монографије аутора М. Н. Ђурића, *Историја хеленске књижевности*;

Прилог бр. 12: стр. 640. монографије аутора Џ. Б. Бјурија и Р. Мигса, *Историја Грчке до смрти Александра Великог*;

Прилог бр. 13: стр. 193–194. монографије аутора Ф. Папазоглу, *Историја хеленизма. Владавина Александра Великог. Доба дијадоха*;

Прилог бр. 14: Захтев за приступ информацији од јавног значаја поднет 9. октобра 2019. године од стране Лазара Вукадиновића;

Прилог бр. 15: Одговор Филозофског факултета у Нишу на захтев Лазара Вукадиновића од 10. октобра 2019. године;

Прилог бр. 16: Одговор на приговор проф. др Ирене Љубомировић поднет 20. септембра 2019. године са прилозима;

Прилог бр. 17: Силабуси предмета *Историја старе Грчке и хеленистичког света* и *Историја старог Истока* по програму ОАС историје акредитованом 2014. године;

Прилог бр. 18: Одобрење теме завршног рада Лазара Вукадиновића 18. септембра 2019. године;

Прилог бр. 19: Е-индекс Лазара Вукадиновића са оценама у школској 2018/2019. години;

Прилог бр. 20: Извештај о кандидатима за избор у звање наставника – проф. др Ирена Љубомировић од 9. октобра 2017. године;

Прилог бр. 21: Е-mail Лазара Вукадиновића послат проф. др Ирени Љубомировић 12. новембра 2014. године;

Прилог бр. 22: Е-mail доц. др Ирене Љубомировић послат Лазару Вукадиновићу 12. новембра 2014. године;

Прилог бр. 23: Одлука декана проф. др Наталије Јовановић по приговору Лазара Вукадиновића од 23. септембра 2019. године;

Прилог бр. 24: Члан 152 Правилника о раду Филозофског факултета у Нишу;

Прилог бр. 25: Захтев за приступ информацији од јавног значаја поднет 16. октобра 2019. године од стране Лазара Вукадиновића;

Прилог бр. 26: Одговор Филозофског факултета у Нишу на захтев Лазара Вукадиновића од 23. октобра 2019. године;

Прилог бр. 27: Члан 12 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (Службени гласник РС, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010);

Прилог бр. 28: Копија индекса Лазара Вукадиновића.

У Београду, 18.03. 2020. године

Лазар Вукадиновић

Подносилац пријаве

с. Сливје 18201 Лалинац

адреса

бр. тел: 0643401716,

e-mail: lazar.vukadinovic93@gmail.com

други подаци за контакт

Лазар Вукадиновић

Потпис